

ת"פ 25530/06/20 - מדינת ישראל נגד עלא סואעד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 25530-06-20 מדינת ישראל נ' סואעד (עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת גלית ציגלר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עלא סואעד (עציר)

הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו- 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, ביום 02.03.21, לאחר שנשמעו חלק מעדי התביעה ובהם המתלונן, ולאחר תיקון של כתב האישום. הסדר הטיעון לא כלל הסכמות לעניין העונש.

כתב האישום המתוקן

3. בכתב האישום המתוקן מפורטות הנסיבות הקשורות במעשה העבירה, כך שבמועדים הרלוונטיים שררו בין הנאשם והמתלונן יחסי חברות, וביום 27.05.20 בסמוך לשעה 16:41 נפגשו השניים בקרבת חנות "יין בעיר" בכרמיאל, לאחר שתיאמו זאת בשיחת טלפון כשעה קודם לכן.
- המתלונן הגיע לפגישה כשהוא נוהג ברכבו מסוג רנו פלואנס. הנאשם נכנס לרכב וישב לצידו של המתלונן, ביקש ממנו לנסוע לכיוון אזור התעשייה בכרמיאל ולחנות שם בשטח פתוח באזור בנייה, בסמוך למפעל "קליל" (להלן: "מקום האירוע").
4. בעודם יושבים בתוך הרכב התפתחה ביניהם שיחה, במהלכה הטיח הנאשם במתלונן כי אמר עליו שהוא "סמוי"

והמתלונן הכחיש זאת. תוך כדי כך יצא הנאשם מהרכב, הלך לכיוון החלון הפתוח בצד בו ישב המתלונן, ואז תקף אותו באמצעות חפץ חד וגרם לו שני חתכים, אחד בחזהו השמאלי סמוך לבית השחי והשני בבטנו. בהמשך, יצא המתלונן מהרכב, נאבק בנאשם בניסיון לתפוס את החפץ החד בידו השמאלית, ואז דקר אותו הנאשם שתי דקירות נוספות בירך שמאל. בשלב זה, הצליח המתלונן לתפוס את החפץ החד ולהשליכו ארצה, אך הנאשם לא חדל ממעשיו והמשיך לחבוט במתלונן באגרופים ובמכות.

הנאשם הותיר את המתלונן חבול ומדמם במקום האירוע, נכנס לרכבו של המתלונן ונסע בו כ- 20 מטרים ואז נטש אותו ונמלט מהמקום ברגל. בשלב זה, נכנס המתלונן לרכבו ונסע בו כ- 50 מטרים עד שחש כי אינו מסוגל עוד להמשיך לנהוג בשל הדימום הרב בגופו. המתלונן יצא מרכבו ושני עוברי אורח אספו אותו וסייעו לו, ובהמשך הוא פונה ע"י בן דודו למוקד הרפואי ב"טרם" בכרמיאל, ומשם הובהל לבית החולים "זיו" בצפת.

6. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן חמישה חתכים בגופו:

- שני חתכים רוחביים ועמוקים באורך של 10 ס"מ כל אחד בירך;
- חתך שטחי ברוחב של 1 ס"מ ובאורך של 15 ס"מ בחזה שמאל מתחת לבית השחי;
- חתך שטחי באורך של 20 ס"מ באמצע הבטן;
- חתך עמוק באורך 6 ס"מ בכף יד שמאל.

בשל מצבו נאלץ המתלונן לעבור ניתוח בהרדמה מלאה, והוא היה מאושפז בבית החולים מיום האירוע 27.5.20 עד ליום 31.5.20.

7. כאמור, לאחר שמיעת חלק מהראיות, לרבות עדות המתלונן, תוקן כתב האישום והנאשם הודה בעבירה המיוחסת לו- חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

תסקיר שירות מבחן

8. לבקשת ב"כ הנאשם הכין שירות המבחן תסקיר בעניינו של הנאשם;

9. התסקיר מונה את נתוניו האישיים והמשפחתיים של הנאשם - כבן 33, פרוד מאשתו ללא ילדים, ובעבר עבד לסירוגין בעבודות צנרת.

התסקיר מפרט את שנות ילדותו ובגרותו הלא קלות של הנאשם, את הקשר עם הוריו ואחיו, ואת מצבה הכלכלי הקשה של המשפחה שכתוצאה ממנו הוא נשר ממסגרת הלימודים לאחר כתשע שנות לימוד. עוד עלו בתסקיר

התמכרותו של הנאשם לסמים ואלכוהול, הקשיים במסגרת הזוגית וחוויות טראומתיות ומשברים שעבר בהיותו קטין ובמסגרת נישואיו, ובין היתר מות בנו הפעוט סמוך לאחר לידתו.

10. עוד מפרט התסקיר את הסתבכויותיו של הנאשם מאז היותו כבן 14, ואת העבר הפלילי שצבר לחובתו הכולל 8 הרשעות קודמות בעבירות שונות, ובין היתר אלימות, רכוש, מין וסמים, שבעקבות חלק גדול מהן אף ריצה עונשי מאסר בפועל. המאסר הראשון נגזר על הנאשם עוד בהיותו קטין, כבן 17 שנים בלבד, והסתבכותו האחרונה היתה בעבירה על פי פקודת הסמים המסוכנים, בגינה הורשע ביום 08.03.21 ונידון ל- 3 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ועונשים נלווים.

11. במהלך השנים נחשף הנאשם לשימוש בסמים ואלכוהול ופיתח התמכרות ותלות בהם, עד שבאחת מתקופות מאסרו בשנת 2012, עבר הליך טיפולי והצליח להשתלב בשיקום ובעבודה. אלא שהדבר לא צלח לאורך זמן, והנאשם כשל שוב וחזר לבצע עבירות ולצרוך אלכוהול וחומרים פסיכו-אקטיביים.

12. בהתייחס לעבירה בעניינו, הנאשם הסביר לקצינת המבחן כי האירוע החל לאחר שהגיעו לאוזניו שמועות שהמתלונן אמר שהוא עובד עם המשטרה, והוא רצה להבהיר את הדברים עימו. בפגישה שהתקיימה החל ביניהם ויכוח אשר הוביל למעשיו. הנאשם טען שאינו זוכר אם היה תחת השפעת סמים או אלכוהול, וכן ציין שנערכה סולחה בין המשפחות. עובדה אחרונה זו אושרה גם ע"י המתלונן בשיחה שקיימה עמו קצינת המבחן, שבה סיפר על הסולחה ועל כך שהוא סולח לנאשם על מעשיו, מסר שהוא מתפקד כרגיל, ציין כי הוא הופתע ממעשי הנאשם כלפיו, והבהיר כי נסיבות חייו הקשות של הנאשם הן אלו שהובילו אותו להתנהגותו הבעייתית.

13. הנאשם הביע בפני קצינת המבחן רצון לעבור הליך טיפולי לשינוי התנהגותו, ולדבריו הוא כבר משולב בקבוצות טיפול שונות אשר מסייעות לו בקבלת כלים טיפוליים להתמודדות עתידית.

14. עם זאת, למרות שהנאשם הודה במעשיו בפני קצינת המבחן, היא התרשמה שהוא מתקשה לקחת אחריות מלאה עליהם, שהוא נעדר חיבור רגשי לפגיעה שנגרמה למתלונן, וכי מעשיו בוצעו כתגובה לפגיעה בכבודו. עוד התרשמה קצינת המבחן שמדובר בנאשם אשר מתקשה להתנהל בצורה יציבה במישורים שונים, שקיימים באישיותו דפוסים אלימים, ושקיים סיכון שבהיתקלות במצבי איום ופגיעה בכבודו הוא יתנהג באימפולסיביות ויתקשה בוויסות דחפיו. עוד נמצאו אצל הנאשם גורמי סיכון נוספים, ובהם התמכרותו לסמים ואלכוהול שעלולים להגביר את התנהגותו האלימה, כמו גם העובדה שסנקציות עונשיות שהוטלו עליו בעבר לא הרתיעו אותו מביצוע עבירות נוספות, משום שהוא לא היטיב להפנים את תכני הטיפול ואת הכלים שרכש במסגרתם לאורך זמן.

15. בסיכומי של התסקיר ובהתחשב בכל הנתונים הנ"ל, הגיעה קצינת המבחן למסקנה כי קיים בנאשם סיכון גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד, ולכן לא ניתנה כל המלצה טיפולית או שיקומית בעניינו.

אשר למאסר המותנה התלוי כנגד הנאשם, ציינה קצינת המבחן שהארכתו לא תהא אפקטיבית עבורו ולא תפחית מהסיכון כאמור. עם זאת, ועל רקע הצהרת הנאשם לנזקקות טיפולית ולרצון לערוך שינוי בחייו, הוסיפה המלצה

לשילובו בתכנית טיפולית מתאימה בכלא.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

16. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/2), ממנו עולה כי לחובתו שבע הרשעות בעבירות שונות של אלימות, רכוש, מין וסמים ועבירה אחת ללא הרשעה שביצע בהיותו קטין. הרשעתו האחרונה של הנאשם כאמור, היא מיום 08.03.21 בעבירה של סחר ואספקת סמים מסוכנים, בגינה הוטל עליו מאסר בפועל לשלושה חודשים ושבעיים, שאותו הוא עדיין מרצה כיום. (העונש נגזר בת"פ (ק. שמונה) 51306-08-19).

בנוסף הציגה המאשימה את כתב האישום המתוקן, הכרעת הדין וגזר הדין שניתן כנגד הנאשם ביום 21.05.18, לאחר שהודה בעבירה של פציעה כשהעברין מזוין (לפי סעיף 335(א)(1) לחוק), ובמסגרתו הושת על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים, ומאסר על תנאי לתקופה של שמונה חודשים, שהוא בר הפעלה בתיק זה (העונש נגזר בת"פ (עכו) 2020-10-17).

עוד הפנתה המאשימה לתיעוד הרפואי ולתמונתו של המתלונן, שהוגשו במסגרת שמיעת הראיות (ת/34-ת/38 ו- ת/40), ולעובדה שכנגד הנאשם תלוי ועומד כתב אישום נוסף מיום 25.01.20.

17. מטעם הנאשם הוגש תצהיר שנחתם ע"י המתלונן ביום 20.10.20 (נ/1), בו פירט המתלונן את ניסיונותיו לבטל את התלונה כנגד הנאשם, ואת העובדה שהשלים עמו ושכונתם לחתום על הסכם סולחה בקרוב.

המתלונן אף שב והעיד לטובת הנאשם, וביקש להקל עמו ולשלבם במסגרת טיפול מחוץ לכותלי הכלא. המתלונן מסר כי "לא מגיע לו", כי האירוע היה מעין "בעיה קטנה" שהוא והנאשם היו צריכים לפתור ביניהם, והוסיף שכיום הוא מרגיש טוב והחבלות הגופניות שנגרמו לו כתוצאה מהאירוע נעלמו, וכי הוא סלח לנאשם ושכח את מה שקרה. המתלונן אישר שהיה לו קשר חברי טוב וקרוב עם הנאשם וכי נערכה סולחה ביניהם, הגם שהוא לא קיבל פיצוי כספי.

18. עוד העידו מטעמו של הנאשם - דודו סואעד מחמוד ודודו של אביו סואעד סאלח, ושניהם מסרו כי בכוונתם לקחת אחריות ולעזור לנאשם להתקדם בחיים וללכת בדרך הישר. עוד העידו על הסולחה שנערכה בין משפחת הנאשם והמתלונן, ועל כך שכיום שוררים יחסים טובים בין המשפחות.

טיעוני המאשימה לעונש

19. המאשימה הגישה את עיקר טיעוני ההבכת (ת/1) והוסיפה שהשלימה טיעונים בעלפה.

המאשימה ציינה את הערכים החברתיים בהם פגע הנאשם בבצעו את עבירת החבלה החמורה, והם הפגיעה בשלמות הגוף והזכות לשמירה על החיים, והדגישה את מדיניות הענישה המחמירה והמכבידה ששמה דגש על שיקולי גמול והרתעה בעבירות אלימות בכלל, ובפרט כשאלה כרוכות בשימוש בנשק קר ונעשות כדרך לפתרון

סכסוכים, כפי העולה מהפסיקה אליה הפנתה.

המאשימה עמדה על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, וטענה כי הגעתו של הנאשם לפגישה עם המתלונן כשהוא מצויד מבעוד מועד בחפץ חד בנוסף להובלתו למקום "צדדי", מעידים על התכנון ועל כוונתו של הנאשם לבצע עבירה. עוד הדגישה המאשימה, את המניע הבלתי מוצדק שהוביל את הנאשם לביצוע העבירה - חשדו כי המתלונן הפיץ עליו שמועה, וכן את אחריותו ושליטתו הבלעדית על מעשיו והיכולת שלו להימנע מהם.

המאשימה הפנתה לפגיעה שנגרמה למתלונן כתוצאה מהשימוש בחפץ החד, כעולה מהתמונות ומהתיעוד הרפואי, והוסיפה כי יש לתת משקל לפוטנציאל הנזק שהיה גלום במעשי הנאשם ולכך שהמתלונן ניצל בנס מפגיעה חמורה וקיפוח חיים.

20. המאשימה העתרה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 4 ל- 6 שנות מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים ופיצוי למתלונן, בהתאם לפסיקה שהגישה.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, ציינה המאשימה לזכות הנאשם את הודאתו בכתב האישום המתוקן ונטילת האחריות על מעשיו, הגם שהודייתו ניתנה בשלב מתקדם של ההליך. לצד זאת הפנתה המאשימה לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה שאף שהנאשם הודה במעשיו והביע צער עליהם הוא לקח אחריות חלקית בלבד.

המאשימה מנתה גם את הנסיבות העומדות לחובת הנאשם, ובהן התסקיר השלילי של שירות המבחן, עברו הפלילי המכביד וריצוי מאסרים רבים קודמים שלא הרתיעו אותו, כמו גם אמירת שירות המבחן כי הארכת התנאי לא תפחית את מסוכנותו. עוד הודגש, כי מעשי הנאשם מעידים על רצדיביזם ועל דפוס התנהגות אלים שעלול להתגבר עקב שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים, כאשר למרות ההליך הטיפולי שעבר הוא חזר לבצע אותן עבירות.

21. לאור כל האמור, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל הנמצא בחלקו העליון של המתחם המבוקש, מאסר על תנאי ארוך ומשמעותי ופיצוי למתלונן, כמו גם הפעלה במצטבר של עונש המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם. בנוסף ביקשה המאשימה, שלא לנכות את ימי מעצרו מתקופת המאסר בגין הרשעתו האחרונה מיום 08.03.21, אותה טרם סיים לרצות.

טיעוני ההגנה לעונש ודברי הנאשם

22. בפתח טיעוניה הפנתה ב"כ הנאשם לפסיקת בית המשפט העליון בכל הנוגע לשיקול הדעת של בית המשפט בגזירת העונש, ולחשיבות הטלת עונש הולם בהתאם לנסיבות האישיות של הנאשם ובהתאם לכל מקרה לגופו (ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל ורע"פ 3173/09).

ב"כ הנאשם ביקשה לאבחן את הפסיקה שהציגה המאשימה, שלטענתה נבדלת בנסיבותיה ועוסקת במקרים חמורים יותר מזה של הנאשם, אם באמצעי ששימש לביצוע העבירה ואם בתוצאה של הפגיעה הגופנית שנגרמה לקורבן.

מבלי להקל מחומרת מעשי הנאשם, טענה באת כוחו כי מעשיו הם תוצאה של ויכוח מילולי שהתפתח לאירוע

אליהם חסר שליטה, תוך "מעידה" של הנאשם על רקע קנטור שחש בשל אמירות שייחס לו המתלונן על היותו "מלשן", ובשעה שהוא חש פגוע וכמי שאיבד את מעמדו בחברה, במיוחד לאחר מאמץ שעשה כדי להשתקם אחרי ריצוי מאסרים ממושכים.

עוד טענה ב"כ הנאשם, כי מעשה העבירה לא הותיר אצל המתלונן נזקים, כפי שעלה מעדותו לפני בית המשפט.

23. נוכח זאת, ובהתאם למתחמי ענישה במקרים דומים (הגם שלא הוצגה פסיקה), טענה ב"כ הנאשם כי מתחם הענישה נע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר, תוך שהדגישה כי יש לתת משקל נכבד לסולחה שנערכה בין הצדדים.

24. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה וגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, הדגישה ב"כ הנאשם את הנסיבות המקלות ובעיקר את הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן השיפוטי, במיוחד כשההודיה ניתנה לאחר שהמתלונן ביקש לחזור בו מהתלונה ובעדותו אף הגן על הנאשם.

ב"כ הנאשם ביקשה להתחשב בנסיבות חייו הקשות של הנאשם, כעולה מתסקיר שירות המבחן - מצבו המשפחתי המורכב, החוויות הקשות שעבר בילדותו ואי קבלת טיפול תומך, וכן לרצונו של הנאשם להשתקם. עוד הוסיפה, כי הנאשם השתלב בתוכנית טיפולית הן באופן פרטי והן במסגרת בית הסוהר ועבר שינוי חיובי ומהותי, לרבות העובדה שכיום הוא במערכת יחסים זוגית.

לצד כל אלו טענה ב"כ הנאשם, שתסקיר שירות המבחן לוקה בחסר ואינו משקף תמונה מלאה, שעה שלא התייחס לסוגיות שנתבקשו כנדרש, כגון בדיקת האפשרות של הארכת המאסר המותנה ובחינת פוטנציאל השיקום של הנאשם, כשלהערכתה התסקיר נסמך על תסקירים קודמים שניתנו.

25. ב"כ הנאשם הפנתה גם לסולחה שנערכה בין הצדדים, ולדברי המתלונן על כך שהוא סלח לנאשם, וביקשה להקל עם הנאשם בגזירת העונש ולהפעיל את המאסר המותנה בחופף למאסר שייגזר ולחילופין להאריכו.

26. בדברו האחרון טרם גזירת הדין מסר הנאשם כי הוא לוקח אחריות על מעשיו והוא מודע לכך שביצע עבירה חמורה. הנאשם ביקש סליחה על מה שעשה למתלונן והודה לאנשים שהיו מעורבים בסולחה. עוד מסר הנאשם, שהוא נמצא בהליך טיפולי מזה כ- 11 חודשים הכולל טיפול אישי וקבוצתי, הדגיש שהוא עשה עבודה עצמית, למד ורכש כלים, וכי הוא מאס בתקופה הארוכה ששהה בבית הסוהר וברצונו להשתפר ולהתקדם, וביקש שבית המשפט יתחשב בו ויקל בעונשו.

דין ומסקנות

27. בהתאם לסעיף 40ט' לחוק העונשין, ייקבע מתחם העונש ההולם ע"פ הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בהם, הנסיבות הקשורות בביצוען ומדיניות הענישה הנוהגת;

בענייננו, מעשי הנאשם פגעו במידה משמעותית בזכותו של המתלון לביטחון אישי ושלוות נפש, וכן בזכותו לכבוד ולשמירה והגנה על שלום גופו ונפשו.

חומרת מעשי הנאשם ברורה מאליה. מדובר ברצף של מעשי אלימות קשים שהוא ביצע במתלון, למרות יחסי החברות והקירבה המשפחתית ביניהם, והכל רק על סמך "שמועות" ששמע.

כמתואר בכתב האישום המתוקן, אין מדובר באירוע ספונטני אלא במהלך מתוכנן של הנאשם. הנאשם קבע פגישה עם המתלון והגיע אליה מצויד בחפץ חד. הנאשם הוביל את המתלון ממקום המפגש לשטח פתוח, ומיד לאחר שהטיח בו כי אמר עליו שהוא "סמוי" ובעוד המתלון מכחיש את הדברים, יצא הנאשם מהרכב, תקף ופצע אותו. כל אלה, בצירוף למניע שבמעשי הנאשם - הפגיעה בכבודו, מצביעים על כוונה שהבשילה בלבו של הנאשם לפגוע במתלון ולא על פרץ כעס רגעי או ספונטני.

יודגש, כי הנאשם לא הסתפק במעשה תקיפה אחד ובשני החתכים בבטנו ובחזהו של המתלון, אלא המשיך ברצף המעשים ותקף את המתלון שוב ושוב, בעוד זה נאבק בו ומנסה להוציא את החפץ מידו, דקר אותו הנאשם שתי דקירות עמוקות נוספות בירך שמאל. גם כשהצליח המתלון להוציא את החפץ החד מידי הנאשם, לא חדל האחרון ממעשיו והמשיך להכות את המתלון במכות ואגרופים, ולבסוף נמלט - תחילה בנסיעה ואחר כך ברגל - בהותירו את המתלון במקום פצוע ומדמם ללא כל סיוע.

חומרה נוספת במעשי הנאשם עולה מהשימוש בחפץ החד שהביא עמו למפגש, שנועד להחמיר את הפגיעה ושהיה עלול לגרום לפגיעות נוספות וקשות יותר מאלו שנגרמו בפועל.

הנאשם הבין היטב את מעשיו ויכול היה לחדול מהם בכל רגע, אך הוא התעלם מהפגיעות שגרם למתלון ובהמשך לפגוע בו, ולבסוף להימלט ללא שהושיט לו עזרה כלשהי.

אין ספק כי מעשי הנאשם גרמו למתלון פגיעה גופנית קשה, כמתואר בכתב האישום המתוקן וכעולה מהתיעוד הרפואי שהוגש (ת/40, ת/35-37), כשהוא נזקק לניתוח והיה מאושפז מספר ימים בבית החולים.

לטעמי, תיאור השתלשלות מעשי הנאשם והנזקים שגרם למתלון מלמדים כי מדובר בפגיעה משמעותית בערכים החברתיים המוגנים.

מדיניות הענישה הנוהגת

28. פעמים רבות עמד בית המשפט על החומרה הרבה הטמונה בעבירות אלימות, ובשנים האחרונות ניכרת מגמת החמרה בענישה בגין עבירות אלה בכלל ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות בפרט, בעיקר כשאלה מבוצעות כאמצעי לפתרון סכסוכים ותוך שימוש בנשק קר:

"על מדיניות הענישה לשקף חומרה זו, שמא עבריינים ימשיכו לעשות דין לעצמם ולנקוט באלימות כמענה לפתרון סכסוכיהם. באופן זה, על העונש שנגזר לבטא את הסלידה שיש ממעשי אלימות ואכזריות כמתואר בכתב האישום שבפנינו".

(ראו: ע"פ 8381/17 מדינת ישראל נ' טל איכילוב (24.04.18), פסקה 16).

בע"פ 7475/14 קבהא מהדי נ' מדינת ישראל (25.12.14), צוין:

"בפסיקת בית משפט זה ניכרת בשנים האחרונות מגמה ברורה של החמרה בענישה בעבירות אלימות באופן כללי ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות באופן ספציפי. בית משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה זו הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה. לפיכך נקבע כי ככלל ענישה זו צריכה לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח..." (בפסקה 13, ההדגשה שלי- ג.צ.).

עם זאת לא אחת נקבע, שגם בעבירות כאלה קיים מנעד ענישה רחב והעונשים השונים המצויים על הרצף נקבעים בהתאם לנסיבות הקונקרטיות של כל מקרה:

"מטבע הדברים שאירועי אלימות המגולמים בעבירה של "חבלה חמורה בנסיבות מחמירות", שהיא העבירה העיקרית בה הורשע המשיב בענייננו, עשויים להתרחש במגוון רחב מאוד של מצבים, נסיבות ביצוע ורמות חומרה. ואכן, הפסיקה בתחום זה כוללת מנעד רחב של רמות ענישה, כאשר לצד מקרים של ענישה מקילה, הוטלו במקרים אחרים עונשים חמורים של שנות מאסר ארוכות, הכול בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל מקרה לגופו (ענין אבו שנב, פסקה 20; ענין לביא, פסקה 12; ע"פ 1554/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 25 (19.5.2015); ע"פ 5415/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.2.2015)). בקביעת מתחם העונש ההולם ובגזירת הדין בגדרו אין די כמובן בהתייחסות לסעיף העבירה בו הורשע הנאשם, אלא העיקר הוא בעובדות ובנסיבות האירועים הספציפיים בגין הורשע הנאשם (ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.8.2013))."

(ע"פ 5980/15 מדינת ישראל נ' מאיר פרי זדה (23.03.16), פסקה 8).

29. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה ממנה ביקשה ללמוד על מדיניות הענישה הנהוגה, ועל אף שבחלק מהמקרים מדובר בנסיבות הדומות לענייננו, היתה עתירתה למתחם ענישה גבוה יותר;

בע"פ 6924/09 ארקדי מגרלשווילי נ' מדינת ישראל (15.03.10) נגזרו על המערער 30 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהורשע על פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. מדובר במערער ובמתלון שהיו שכנים, ובעת שנפגשו שלף המערער סכין מטבח שהייתה ברשותו ודקר את המתלון בבטנו. כתוצאה מהדקירה נאלץ המתלון לעבור ניתוח בכבד. המערער ללא עבר פלילי, הלוקה בפגם אורגני ורמתו השכלית נמוכה. הערעור שהגיש על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 935/14 איגור אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל (30.11.14), הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שבינו לבין המתלון התפתח ויכוח בעקבותיו דקר המערער את המתלון בסכין מטבח (תחילה שלף שני סכינים והטיח במתלון שלא "יתחיל איתו"). בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 3.5 ל- 5 שנות מאסר בפועל, והטיל על המערער (בן 29, בעל עבר פלילי בעבירות רכוש ואלימות שביצע מאז היותו קטין) - 50 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על חומרת העונש תוך שקבע כי העונש שהוטל עליו, אף שמצוי הוא ברף העליון של מתחם הענישה, ראוי בנסיבות העניין.

בע"פ 9630/09 **רותם זוהר נ' מדינת ישראל** (20.07.10) הורשע המערער בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין ונגזרו עליו 42 חודשי מאסר בפועל (בנוסף הופעל מאסר מותנה בן 12 חודשים), לאחר שדקר את המתלונן דקירה עמוקה בבטנו, שבעקבותיה נאלץ המתלונן לעבור ניתוח. למערער עבר פלילי וערעורו על חומרת העונש נדחה.

30. נתתי דעתי למקרים נוספים, והגם שברור שנסיבותיהם אינן זהות במדויק לאלה שבענייננו, יש בהם כדי לשקף את מדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים:

בע"פ 8381/17 **מדינת ישראל נ' טל איכילוב** (24.04.18) הורשע המשיב על פי הודייתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שדקר את המתלונן (ביניהם התגלע בעבר סכסוך) בעיניו ובראשו באמצעות חפץ חד, בעת שהמתלונן ניסה להתגונן ולהדוף אותו. המשיב בעל עבר פלילי מכביד הכולל הרשעות בעבירות אלימות והחזקת סכין. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה ההולם במקרה זה נע בין 18 ל-40 חודשי מאסר וגזר על המשיב 22 חודשי מאסר (בהתחשב בנכונותו להשתלב בהליך טיפולי, בנסיבותיו האישיות ומצבו הבריאותי הקשה). בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, ודחה את ערעור המערער על חומרתו, והעמיד את עונש המאסר על 34 חודשים, תוך שקבע כי העונש שהוטל בערכאה הקודמת אינו משקף את חומרת המעשים והשלכותיהם על המתלונן.

בע"פ 5200/16 **חליל כבוב נ' מדינת ישראל** (03.11.16), נדחה ערעור המערער על עונש של 24 חודשי מאסר שהוטל עליו בגין הרשעתו בביצוע עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער הודה בביצוע העבירה עפ"י הסדר טיעון - התביעה עתרה לעונש מקסימלי של 40 חודשי מאסר ואילו ההגנה ביקשה להסתפק בעונש של 12 חודשי מאסר. בין המערער למתלונן הייתה היכרות קודמת והתגלע ביניהם סכסוך, שבעקבותיו תקף המערער את המתלונן באמצעות סכין מטבח בצווארו, לאחר שהאחרון הגיע למועדון בו שהה. בית המשפט המחוזי קבע את מתחם העונש בין 20 ל-48 חודשי מאסר והשית על המערער עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, בהתחשב, בין היתר, בגילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי, סיכויי שיקומו והתסקיר החיובי.

ערעור המערער על גזר הדין נדחה.

בת"פ (מחוזי-חיפה) 18525-10-17 **מדינת ישראל נ' ברטיק ואח'** (17.04.18) הורשע הנאשם, על פי הודאתו בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. הנאשם הצטייד בסכין, ובסיוע של אחר דקר את המתלונן באמצעות שתי דקירות עמוקות בירך ובבטן. בעקבות האירוע נאלץ המתלונן לעבור ניתוח חירום. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה בנסיבות העניין נע בין 30 ל-50 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 30 חודשים. הנאשם ללא עבר פלילי.

בע"פ 8897/20 **גיא סקנדריון נ' מדינת ישראל** (06.05.21) הושג הסדר טיעון, לפיו הורשע המערער בביצוע

עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לאחר שהצטייד באלה טלסקופית ושוקר חשמלי והחליט לתקוף את המתלונן, בשל ויכוח שהיה למתלונן עם אחיו. עפ"י ההסכמות עתרה התביעה למתחם ענישה הנע בין שלוש לחמש שנות מאסר ואילו ההגנה לא הייתה מוגבלת בטיעוניה לעונש. המערער בעל עבר פלילי- לחובתו הרשעה אחת בעבירת אלימות.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה במקרה זה נע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער 20 חודשי מאסר. בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על גזר הדין, הגם שקבע כי בנסיבות העניין בית המשפט המחוזי הקל בעונש שהטיל עליו.

בע"פ 3249/19 סמרה פיסהיי נ' מדינת ישראל (05.08.19) הורשע המערער עפ"י הודייתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין המערער והמתלונן הייתה היכרות קודמת אך הם נפגשו באקראי ובמהלך הפגישה נתגלע ויכוח ביניהם והחלו דחיפות הדדיות. בהמשך, על אף בקשת המתלונן להפסיק, הלך המערער והצטייד בסכין, חזר למתלונן ודקר אותו עד שנבלם על ידי עובר אורח. המערער בעל עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין נע בין 18-36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער 24 חודשי מאסר. ערעור על חומרת העונש נדחה.

31. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה כמפורט לעיל, הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, טיב ואופי מעשי הנאשם, כמו גם מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, אני קובעת כי מתחם הענישה ההולם בנסיבות העניין נע בין 20 ועד 45 חודשי מאסר בפועל.

העונש הראוי לנאשם

32. לצורך קביעת העונש בתוך מתחם הענישה ההולם, בהתאם לסעיף 40'א' לחוק העונשין, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

לצורך כך נתתי דעתי להודאת הנאשם במעשיו ונטילת האחריות המפורשת עליהם, כמו גם לדבריו אודות החרטה, הבעת הצער ורצונו להשתקם. עוד לקחתי בחשבון את העובדה שהודאתו הביאה חסכון זמן ממשי לכלל המעורבים בהליך, ואלו יעמדו לזכותו.

גם הסולחה שנערכה בין משפחת הנאשם למשפחת המתלונן, כפי שאישרו העדים מטעם הנאשם וכפי שאישר המתלונן עצמו (הרוצה בטובתו של הנאשם ובשחרורו המהיר מהכלא), היא שיקול לטובת הנאשם, אם כי אציין שההסכם עצמו לא הוצג והמתלונן אף לא קיבל פיצוי על הפגיעות שספג מידי הנאשם, כמקובל בהסכמים מסוג זה (השוו לדוגמה: ע"פ 3381/16 חליל אלקרינאוי נ' מדינת ישראל (10.7.16 פסקה 12 לפסק הדין).

מנגד, לא ניתן להתעלם מכך שהודאת הנאשם באה לאחר שהחלה פרשת התביעה ונשמעה עדותו של המתלונן על מה שאירע, כך שלא נחסכה ממנו החוויה הבלתי נעימה שיש בכך.

עוד יש לזכור שנטילת האחריות של הנאשם על מעשיו במובן מסוים היתה חלקית, כעולה מהתסקיר, את הרקע שגרם להתנהגות האלימה והקשה כלפי חברו המתלונן - הפגיעה בכבודו, ואף את המסוכנות הגבוהה שנמצאה בנאשם להישנות עבירות דומות בעתיד.

לחובת הנאשם עומד גם עברו הפלילי המכביד הכולל בחובו הרשעות לא מעטות בעבירות מגוונות, לרבות עבירות אלימות ורכוש, כשלכך מצטרפת העובדה שהנאשם ביצע את העבירה הנוכחית חרף מאסר מותנה שריחף מעל ראשו ולא הרתיעו כלל, וכתב אישום נוסף שתלוי ועומד כנגדו וטרם התברר.

בהקשר לתסקיר אצ"ן, שאינני מקבלת את טענות ב"כ הנאשם בקשר לאופן עריכתו או לקביעות שבמסגרתו, שכן לא רק שמדובר בטענות כלליות שאינן מבוססות, אלא שהתסקיר מפורט מאוד ומתייחס למכלול הנתונים והנסיבות הרלוונטיות לאירוע, לרבות שאלת שיקומו של הנאשם והפעלת המאסר המותנה שעומד כנגדו, כמפורט שם.

33. לאור כל האמור לעיל ובהתחשב במכלול הנסיבות והנתונים שציינתי, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 30 חודשים.

ב. אני מפעילה את המאסר המותנה שהוטל על הנאשם בת"פ (שלום-עכו) 2020-10-17, לתקופה של 8 חודשים. תקופת התנאי תרוצה במצטבר למאסר שהוטל על הנאשם בתיק זה. סך הכל ירצה הנאשם 38 חודשי מאסר בפועל.

ג. תקופת המאסר תחושב מיום מעצרו של הנאשם - 29.05.20, ואולם לא תנוכה ממנה תקופת מאסרו הנוכחית בגין ת"פ (קרית שמונה) 51306-08-19 שהחלה ביום 8.3.21.

ד. 9 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ה. 5 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

ו. הנאשם ישלם למתלון פיצוי בסך 10,000 ₪.

התשלום יבוצע בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל ביום 10.7.21 ובכל 10 לכל חודש אחריו. התשלומים יבוצעו אך ורק באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות הוצאות ואגרות. אי תשלום של אחד מהתשלומים, מעבר ל 3 ימי עיכוב בתשלום, יעמיד את החוב במלואו לפירעון מיידי. חל איסור על הנאשם או מי מטעמו ליצור קשר, במישרין או עקיפין, עם המתלון בנוגע לתשלום הפיצויים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"א, 06 יוני 2021, בהעדר הצדדים.